

მაია ოთიაშვილი
ია გაბუნია

4 მუსიკა რე

გავშვები

მოსწავლის
წიგნი

საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი თავისუფლება

ჩემი ხატია სამშობლო,
სახატე მთელი ქვეყანა,
განათებული მთა-ბარი,
წილნაყარია ღმერთთანა.
თავისუფლება დღეს ჩვენი
მომავალს უმდერს დიდებას,
ცისკრის ვარსკვლავი ამოდის
და ორ ზღვას შუა ბრწყინვება,
დიდება თავისუფლებას,
თავისუფლებას დიდება.

ლექსი დავით მალრაძის
მუსიკა ზაქარია ფალიაშვილის
ჰიმნად დაამუშავა იოსებ კეჭაყმაძემ

მარა ლთიაშვილი
ია გაბუნია

მუსიკა და ბავშვები

მოსწავლის წიგნი

IV კლასი

გრიფმინიჭებულია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების
სამინისტროს მიერ 2018 წელს

წეროსთვალი
2018

მუსიკა და ბავშვები

**მუსიკა
IV კლასი**

„წყაროსთვალი“

მისა: თბილისი, გარე-კახეთის ქ. 4

ტელ: 274 63 69; 227 30 73

599 76 10 39; 599 30 16 84

ვებ-გვერდი: www.tskarostvali.ge

ელ-ფოსტა: tskarostvali@gmail.com

© „წყაროსთვალი“ 2018

© მაია ოთიაშვილი

© ია გაბუნია

ISBN 978-9941-9295-5-7

**Maia Otiashvili
Ia Gabunia
MUSIC AND CHILDREN
2018 © “Tskarostvali“**

**ავტორები
მაია ოთიაშვილი
ია გაბუნია**

**მუსიკალური რედაქტორები
ირინე მიქაძე
ლევან მიზანდარი**

**ეთნომუსიკოსი
ნანა ვალიშვილი**

**ლიტერატურული რედაქტორები
მარინა ნონიკაშვილი
თამარ ფაშალიშვილი**

**მხატვარი
თინათინ მღებრიშვილი**

**ყდის დიზაინი
ია გაბუნია**

**კომპიუტერული უზრუნველყოფა
ზაზა გელაშვილი**

**აუდიო და ვიდეომასალით, ფონოგრამებითა და მუსიკალურ-კომპიუტერული პროგრამა LMMS-ით უზრუნველყოფა
მიხეილ ვაწაძე**

**აუდიო რეჟისორები
მიხეილ კილოსანიძე
მიხეილ ვაწაძე**

**ფსიქოლოგი
ლია ქურთული**

სარჩევი

მუსიკალური გასეირნება.....	7
„პირველად იყო სიმღერა...“	8
მუსიკალური ქუდი – 1	10
მყარი საფეხურები	11
Do, re, mi	12
მუსიკალური ქუდი – 2	13
ნამგლური	16
მუსიკალური ქუდი – 3	18
თბილისის დილა	20
მუსიკალური ქუდი – 4	21
მუსიკალური ქუდი – 5	22
მუსიკალური ქუდი – 6	24
მერყევი საფეხურები	26
თამთას სიმღერა	27
მუსიკალური ინტერვალი.....	28
კინოკომპანიების მუსიკალური ქუდები – 1	29
საშობაო საგალობელი.....	30
კინოკომპანიების მუსიკალური ქუდები – 2	31
STILLE NACHT	33
ფრანზ იოზეფ ჰაიდნი	34
JINGLE BELLS	38
ფიფქებო	41
მუსიკა და თავისუფალი დრო	43
პასიური და აქტიური დასვენება – 1	45
პასიური და აქტიური დასვენება – 2	46
ნოტის გრძლიობა – მთელი.....	47
My Bonnie.....	48
ვოლფგანგ ამადეუს მოცარტი.....	52
იავნანა	55
ნოტის გრძლიობა – მეოთხედი.....	56
ია ბატონები	58
ინოლას „იავნანა“	60
იავნანა დედიკოს	61
მუსიკის როლი ანიმაციაში	62
ჯუნგლების წიგნი.....	63
SOMEDAY MY PRINCE WILL COME	64

ჯუჯების ბანაობა.....	65
HEIGH-HO	66
ჯუჯები უკან იხევენ.....	67
ჯუჯა დოპის ოინები	69
ლუვიგ ვან ბეთჰოვენი	70
რაშოვდა.....	74
Simon's Cat	76
თეთრი გვირილა.....	77
მოცეკვავე პოლიეთილენის პარკი	78
პინქიო	79
Piper	80
მონოქორდიდან... ფორტეპიანომდე.....	84
UP ანიმაციური ფილმი „აპი“.....	86
wall-e ანიმაციური ფილმი „ვოლი“	87
ჰერიო, ჰერიო	88
ავგუსტ რაში	90
მუსიკალური გაფორმება - ნოეს კიდობანი	91

უსმინე სამყაროს ❤ ყურით

უსმინე სამყაროს გულისყურით

მუსიკა გვესმის ყველგან: შინ, გარეთ, საკონცერტო დარბაზებში, ოპერაში, თეატრში, სადღესასწაულო ცენტრებში და ამ დროს, გვავიწყდება ის მთავარი მუსიკა, რომელიც არ წყდება და მუდმივად უღერს, რომლის „შთამომავლებიც“ არიან ჩვენი საყვარელი სიმღერები, კლასიკური თუ თანამედროვე მუსიკა – ეს სამყაროს მუსიკაა, დედამიწის მუსიკა, რომელიც ყოველ წამს გვესმის და თან არ გვესმის. საგნების ხმა, ქალაქის ხმაური, ჩიტების ჭიკიკი, ზღვის, მდინარის, ნაკადულის ჩხრიალი, წვიმის წკაპუნი და ქარის შრიალი, რაღაც რომ ზუის სადღაც და ვერ ხვდები, რა არის... ამ ყველაფერს უაზრო ხმაურად აღვიძგამთ, მაგრამ გულისყურით თუ მოვუსმენთ და დავაკვირდებით, აუცილებლად დავიჭერთ რაღაცას, რომელიც უკვე მზა არის ან ცოტათი ჩვენი დახმარება სჭირდება. სამყაროს ხმები არეულია და შეგვიძლია დავალაგოთ, ნებისმიერი ხმაური ვაქციოთ სრულყოფილებად.

უსმინე სამყაროს ყურით

მუსიკალური გასეირნება

ძველ ბერძნებს სწამდათ, რომ ადამიანებს სიმღერა ღმერთებმა ასწავლეს და ისინი თავიანთ რჩეულთ ამ საოცარი ნიჭით აჯილდოებდნენ. ხელოვნების, სინათლისა და სილამაზის ღმერთი აპოლონი უკრავდა კითარაზე, ორფეოსი – ქნარზე, ტყის ღმერთი პანი – სალამურზე.

კოლხეთში „ოქროს საწმისის“ მოსაპოვებლად წასულ უფლისწულ იაზონსა და მის მამაც მეზღვაურებს – არგონავტებს გაჰყვა მომღერალი ორფეოსი.

მათ ხომალდ „არგოთი“ გადაცურეს შავი ზღვა და კოლხეთის ულამაზეს სანაპიროს მიადგნენ. გზად ბევრი ფათერაკი გადახდათ თავს.

ორფეოსმა ქნარზე დაკვრითა და სიმღერით არგონავტები სირინოზებისაგან დალუპვას გადაარჩინა.

კოლხეთში არგონავტებს მეფე აიეტი და მისი ულამაზესი ქალიშვილი მედეა დახვდათ. აიეტის და კირკეც საოცრად მღეროდა. ალბათ, მედეამაც იცოდა სიმღერა. ისინი თავიანთ თავს მზის შვილებს უწოდებდნენ... ბავშვებო, დანარჩენი თქვენ თავად უამბეთ ერთმანეთს... დაასრულეთ ძველბერძნული მითი არგონავტებზე.

ამ ნახატების მიხედვით მოყევი პატარა ისტორია, მოუსმინე მუსიკას და მიუსადაგე სურათებს.

აპოლონი კითარით

პანი

ორფეოსი ქნარით

არგო

სირინოზები

აიეტი

მედეა და იაზონი

იაზონი

ოქროს საწმისი

„პირველად იყო სიმღერა...“

მღრღის ინოლა...

ეს პატარა შვლისნუკრისთვალება გოგონაც კოლხეთიდანაა. მას ინოლა ჰქვია. ინოლა ჩვენი წიგნის ახალი გმირია – თქვენი მეგობარი. მას ძალიან უყვარს სიმღერა, „გალობა მრავალხმიანი“, მზე და მზის-ფერი სიმღერები. ნეტა, პირველად სიმღერა შეძლო ადამიანმა თუ მეტყველება? ამაზე დიდი ხანია ფიქრობენ და ბჭობენ მეცნიერები. ინოლამ კი ეს ადვილად გადაწყვიტა – ადგა და იმღერა, ისე, უბრალოდ, გულით და სიყვარულით...

პირველად იყო სიმღერა

გალობა მრავალხმიანი

და სიმღერისთვის შეიქმნა ადამიანი.

ინოლას სახელი ბიძამ დაარქვა, იავნანა დედამ უმღერა, ძიძამ ჩონგურზე დაკვრა ასწავლა, ხოლო მამიდამ შვიდსიმიანი გიტარა აჩუქა და უთხრა: დაუკარი, იმღერე და ცხოვრება გაილამაზეო... იმ დღის შემდეგ გიტარა ინოლას განუყრელი მეგობარი გახდა და ყველა თავის ლამაზ სიმღერას ზედ დაამღერებდა ხოლმე.

ოდელია დელა

ტექსტი და მუსიკა

ინოლა გურგულიასი

დილით, როცა ცაზე მზე ამოვა, თენდება,
ლამით, როცა მთვარე მიიღევა, ბნელდება.

მე კი მუდამ ასე მემღერება,
სიხარულით ყელი მეღერება,
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.

მზეო, შენთვის მიმღერია, რაც მიმღერია,
რადგან შენით ეს ქვეყანა ბედნიერია.

ყვავილსა და ბალახს ვეფერები,
მოჭიკვიკე ჩიტებს ვემღერები,
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.

არაფერი თქმულა სიმღერების სადარი,
ჩემი გულიც მუდამ სიმღერისთვის მზად არის.

მე კი მუდამ ასე მემღერება,
სიხარულით ყელი მეღერება,
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.

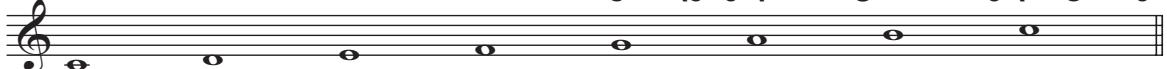
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.

ისე უფრო ვიადვილე ჩემი სავალი,
მეგობრები გავიჩინე ქვეყნად მრავალი,
სიმღერაა ჩემი ნეტარება,
სიმღერაა ჩემი მოფერება,
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.
ოდელია დელა, ოდელია დელა,
დელა დელია.
დელა დელია.

მუსიკარებული დარწმუნები

ტონიკა – იტალიური სიტყვაა. მუსიკაში ნიშნავს გამის პირველ საფეხურს. გაიმღერე და გაიაზრე გამის ტონიკური საფეხური.

გაიმღერე და ამოიცანი, რომელია ტონიკა

„დასარტყელ საკრავთა ორკესტრი“

მუსიკალური დრამისი

მუსიკალური კოლაჟი. კოლაჟი ფრანგული სიტყვაა და შეწებებას ნიშნავს. ხელოვნებაში კი განსხვავებული ფორმების ნაწილებისაგან ახალი მთლიანის შექმნას. მუსიკაში – სხვა-დასხვა დამოუკიდებელი მოტივებისაგან შედგენილი ახალი მუსიკალური ნაწარმოები.

ტრეკი – ინგლისური სიტყვაა და ნაკვალევს, გზას, ნიშნავს. მუსიკაში – მუსიკალურ გზას. კომპიუტერულ პროგრამაში, ტრეკებზე განლაგებულ ადამიანის ან საკრავის ხმას.